

1.11.2017

EOAK/58/2017

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Pasi Pölönen

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Matti Vartia

VANGILLE EI ANNETTU BANDIDOS MC:N TUNNUKSELLA VARUSTETTUJA JOULUKORTTEJA

1 KANTELU

Kantelija arvosteli Riihimäen vankilan menettelyä olla antamatta haltuun joulukortteja, joissa on Bandidosin moottoripyöräkerhon tunnus. Kantelussa ei pidetä vankilan menettelyä mielekkäänä muun muassa siksi, koska useimmilla kerholaisilla on jäsenyyttä ilmaisia tatuointeja ja koska joulukortti ei voi olla laitoksen turvallisuutta vaarantava esine. Kantelun mukaan vankila pitää Bandidosia rikollisena järjestönä myös vastoin korkeimman oikeuden päätöstä (KKO R 2009/491). Kantelun mukaan kortteja on annettu haltuun muun muassa Helsingin ja Jokelan vankiloissa ja Riihimäen vankilan vangit on asetettu asiassa siten epätasa-arvoiseen asemaan.

- - -

3 RATKAISU

3.1 Oikeusohjeita

Vangin omaisuuden hallussapidosta säädetään vankeuslain 9 luvun 1 §:ssä. Sen 1 momentin mukaan vanki saa vankilassa pitää hallussaan kohtuullisen määrän henkilökohtaista omaisuutta. Esineen tai aineen hallussapito voidaan evätä jos: 1) esineestä tai aineesta aiheutuu vaaraa henkilön turvallisuudelle; 2) esine tai aine erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen; 3) esineen tai aineen hallussapidosta vankilan tai vankilan osaston olosuhteet ja valvonnan aste huomioon ottaen aiheutuu erityistä haittaa vankilan yleiselle järjestykselle; 4) esinettä tai ainetta ei voida ilman kohtuutonta vaivaa tai sitä vahingoittamatta tarkastaa; 5) esinettä tai ainetta käytetään tai on perusteltua syytä epäillä, että sitä tullaan käyttämään rikoksentekovälineenä; 6) vankila on hankkinut vastaavan esineen vangin käyttöön. Pykälän 3 momentin mukaan muu omaisuus, joka vangilla on mukanaan tullessaan vankilaan tai jonka vanki saa rangaistusaikana, voidaan ottaa vankilassa säilytettäväksi vangin vapaaksi pääsyyn saakka, jos se vankilan säilytystilat huomioon ottaen on mahdollista. Luvun 9 §:n mukaan ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies tekee päätöksen siitä, että omaisuutta ei anneta vangin haltuun (rikosseuraamusesimies). Ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies voi antaa vangin haltuun sellaisia esineitä ja aineita, joiden hallussapito on vankilassa sallittua.

Kirjeen ja postilähetyksen pidättämisestä säädetään vankeuslain 12 luvun 5 §:ssä. Sen 1 momentin mukaan vangin lähettämä tai hänelle saapunut kirje, muu postilähetys tai viesti saadaan pidättää, jos pidättäminen on tarpeen rikoksen estämiseksi tai selvittämiseksi, vankilan järjestystä uhkaavan vaaran torjumiseksi taikka vangin tai muun henkilön turvallisuuden suojelemiseksi. Pykälän 2 momentin mukaan kirjeen, muun postilähetyksen tai viestin pidättämisestä ja pidättämisen syystä on annettava viipymättä tieto vastaanottajalle tai lähettäjälle, jollei 1 momentissa mainitusta syystä muuta johdu. Kirje, muu postilähetys tai viesti, jota ei 1 momentissa tarkoitettu syystä toimiteta perille, on palautettava lähettäjälle tai annettava vangille hänen vapautuessaan. Luvun 11 §:n 2 momentin mukaan lähetyksen tai

viestin 5 §:ssä tarkoitetusta pidättämisestä päättää turvallisuudesta vastaava virkamies taikka hänen tällaisiin tehtäviin erikseen nimeämänsä ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies.

Kirjeenvaihdon ja postilähetysten tarkastamisesta säädetään vankeuslain 12 luvun 1 §:ssä. Sen 1 momentin mukaan vangilla on oikeus kirjeenvaihtoon postin välityksellä. Vangille saapunut tai vangilta peräisin oleva suljettu kirje tai muu postilähetys saadaan tarkastaa läpivalaisemalla tai muulla vastaavalla tavalla sitä avaamatta sen tutkimiseksi, sisältääkö se 9 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä aineita tai esineitä. Pykälän 2 momentin mukaan vangille saapunut tai vangilta peräisin oleva kirje tai muu postilähetys saadaan avata ja sen sisältö tarkastaa lähetyksen sisältämää viestiä lukematta, jos lähetyksen muodosta tai koosta voidaan päätellä, että se sisältää muutakin kuin luottamuksellisen viestin, tai jos muutoin on perusteltua syytä epäillä, että se sisältää 1 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä aineita tai esineitä. Tässä momentissa säädetyn estämättä saadaan suljetussa vankilassa tai Vankiterveydenhuollon yksikössä olevalle vangille saapunut kirje tai muu postilähetys kuitenkin avata ja sen sisältö tarkastaa lähetyksen sisältämää viestiä lukematta sen selvittämiseksi, sisältääkö se mainitunlaisia aineita tai esineitä. Pykälän 3 momentin mukaan jos tarkastuksen yhteydessä löydetään aineita tai esineitä, joita vangilla ei ole lupa pitää hallussaan, ne on otettava vankilassa säilytettäväksi. Rahavarat on merkittävä vangin tilille. Omaisuuden alkuperän laillisuutta epäiltäessä tehtävästä ilmoituksesta säädetään 19 luvun 1 §:ssä.

Vangin muutoksenhakuoikeudesta säädetään vankeuslain 20 luvun 1 §:ssä. Sen mukaan oikaisuvaatimus aluejohtajalle ja valitus hallinto-oikeuteen voidaan tehdä seuraavista päätöksistä: --- 5) 9 luvun 1 §:ssä tarkoitetusta omaisuuden hallussapidon epäamisestä; ---11) 12 luvun 5 §:ssä tarkoitetusta kirjeen tai postilähetyksen pidättämisestä.

Riihimäen vankilan järjestyssäännön 11.1 §:n 5 kohdassa rajataan ryhmien tunnusten haltuun saamista. Sen mukaan haltuun ei anneta muulla tavoin vankilan yleistä järjestystä vaarantavia esineitä. Tällaisia ovat mm. rikollisten järjestöjen ja ryhmien tunnuksilla varustetut esineet.

3.2 Saatu selvitys

Riihimäen vankilan selvitys

Vankilan mukaan käytäntönä on, ettei rikollisten järjestöjen ja ryhmien logoilla ja tunnuksilla varustettuja tuotteita anneta vangin haltuun. Vankilan perustelee Bandidosin logoilla varustettujen postikorttien epäämistä vankeuslain 9 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan omaisuuden hallussapitosäännöksellä ja vankilan järjestyssäännön 11.1 §:n 5 kohdalla.

Selvityksen mukaan Bandidos on kansainvälinen ryhmä, ja sen vaikuttavuus suomalaisessa rikollisessa alakulttuurissa ja vankiloissa on todettu osaltaan vaarantavan myös Riihimäen vankilan turvallisuutta. Bandidos-ryhmän toiminta vankiloissa on organisoitua ja tavoitteellista nimenomaisesti ryhmänä. Bandidos-ryhmällä on kansainvälisesti tunnettu logo ja siihen liittyvät muut tunnuksat. Näiden tunnusten käyttö on vankiloissa rajoitettu, koska ryhmän jäsenyys vaikuttaa vangin asemaan vankiloiden sisäisessä vankihierarkiassa. Tämä on seikka, johon viranomaisistoimin ei pystytä kaikilta osin vaikuttamaan, mutta käytettäväksi jääneillä keinoilla juuri ryhmään kuulumista vahvistavien tunnusten ja logojen käyttöä on rajattu. Ryhmään kuulumisen korostamisen ulkoisten merkkien kautta esimerkiksi logoilla ja tunnuksilla varustettujen omaisuusnimikkeiden avulla on todettu vaikeuttavan ryhmien ulkopuolisten vankien asemaa vankilassa ja sitä kautta vaarantavan tai heikentävän vankilan turvallisuutta.

Selvityksen mukaan toimintatapana on tarkastaa vangeille tulevaa omaisuutta ja postilähetyksiä poimimalla sieltä mahdollisimman tarkasti ryhmien tunnuksiin ja logoihin viittaavat tuotteet. Koska tuotteiden määrä on huomattavan suuri, niin käytännössä jokaisesta yksittäisestä logolla varustetusta kirjeestä tai esineestä ei tehdä erillistä päätöstä tarkasteluhetkellä, vaan tuotteet kerätään kokoon ja ne käydään näyttämässä vangeille asuinosaistoilla. Tällaisen näytön yhteydessä vangeille todetaan, että kyseiset tavarat toimitetaan vankilan varusvarastoon vangin lokeroon, josta vanki voi pyytää niitä haltuunsa vankeuslain 9 luvun 1 §:n mukaisesti tai käydä niihin myöhemmin tutustumassa. Selvityksen mukaan varsinainen vankeuslain 9 luvun 9 §:n mukainen omaisuuden hallussapitopäätös tehdään, kun vanki nimenomaisesti määrittelee sen tavarat, mitä hän haluaa saada haltuunsa. Tällöin voidaan myös tehdyn päätöksen osalta antaa riittävät selvitykset sekä antaa tarvittava oikaisuvaatimusosoitus.

Selvityksen mukaan erilaisin logoin ja tunnuksin varustetun tavarat ja postin määrä ylittää satoja viikossa. Mikäli jokaisesta yksittäisestä nimikkeestä tulisi tehdä vankeuslain 9 luvun 9 §:n mukainen hallussapitopäätös, tämä käytännössä lamauttaisi vankilaan tulevan tavarankuljetuksen tarkastamisen ja siihen liittyvän hallintotoiminnan kokonaan. Selvityksen mukaan vankilan toimintamalli tukee asian sujuvuutta ja huomioi samalla sen, että yksittäinen vanki voi halutessaan pyytää haltuunsa tavaroita, saada asiassa oikaisukelpoisen päätöksen tai nähdä ja tutustua hänelle saapuneeseen tuotteeseen.

Vankilan selvityksen mukaan kantelijalle saapuneiden joulukorttien osalta on noudatettu edellä kuvattua toimintatapaa. Käytännössä kantelija ei ole halunnut katsoa Bandidosin tunnuksilla varustettuja joulukortteja asunto-osastollaan, kun niitä on hänelle menty sinne näyttämään. Kantelija ei ole myöskään pyytänyt saada hänelle tullutta omaisuutta haltuunsa vankeuslain 9 luvun 9 §:n mukaisella päätöksellä.

Selvityksen mukaan huomioitavaa myös on, että kaikissa tapauksissa vangilla on mahdollisuus saada yksittäisen viestin sisältö tietoonsa vankeuslain 12 luvun mukaisesti. Tarvittaessa viestin sisältö voidaan toimittaa vangille kopiona edellä mainitut logot ja tunnukset peitettynä.

Aluekeskuksen selvitys ja lausunto

Etelä-Suomen rikosseuraamusalueen aluekeskuksen (ESRA/Alke) lausunnon mukaan vankila tulkitsee postikortin siinä olevan logon perusteella esineeksi, joka on vankilassa kielletty. Jengitunnuksellisen kortin hallussapidon epäminen jengitunnuksellisena esineenä merkitsee tosiasiallisesti sitä, että samalla pidätetään vangille saapunut postilähetykset, koska sitä ei toimiteta hänelle. Vankila mahdollistaa kuitenkin vangille postikortin sisältöön tutustumisen ja vanki saa halutessaan kortista kopion, josta tunnus on peitetty. Aluekeskus katsoo, että vankilan käytäntöä käsitellä asiaa hallussapitoasiana ei voida pitää virheellisenä.

Aluekeskus toteaa, että vangilla on mahdollisuus vaatia aluejohtajalta oikaisua omaisuuden hallussapitoa koskevaan päätökseen. Aluekeskuksessa ei ole ollut käsiteltävänä oikaisuvaatimusasiaa, jossa olisi ollut kyse Bandidos-logolla varustetun kortin hallussapidosta.

Asiointilomakkeella esitetty selvityspyyntö on yksilöity koskemaan kantelijalle saapuneita Bandidos-logolla varustettuja postikortteja. Aluekeskuksen näkemyksen mukaan kantelijan asiointilomakkeella esittämä selvityspyyntö olisi voitu jo sellaisenaan tulkita pyynnöksi saada hänelle saapuneet Bandidos-logolla varustetut postikortit haltuun ja asiassa olisi voitu tehdä kantelijan kuulemisen jälkeen päätös oikaisuvaatimusosoituksineen aluejohtajalle. Joka tapauksessa annetussa vastauksessa olisi ollut aiheellista ohjeistaa, miten vangin tulisi toimia,

jos haluaa päätöksen asiassa. Näin siitäkkin huolimatta, että vangeille selvityksen mukaan kerrotaan kortin näyttämisen yhteydessä, miten pitää toimia saadakseen päätöksen asiassa.

Rikosseuraamusalueen muissa suljetuissa vankiloissa käytännöt vaihtelevat. Jokelan vankilassa vanki saa haltuun Bandidos-logolla varustetut kortit, mutta Vantaan ja Helsingin vankiloissa ei saa.

3.3 Kannanotto

Vankiloiden käytäntönä on, ettei vankien haltuun anneta esineitä ja vaatteita, joissa on rikollisten järjestöjen ja ryhmien tunnus. Esineiden osalta kieltoa perustellaan vankeuslain omaisuuden hallussapitoa koskevilla säännöksillä ja vankiloiden järjestyssääntöjen määräyksillä. Vankeuslain 15 luvun 1 §:n mukaan vankiloiden järjestyssäännössä voidaan antaa tarkempia säännöksiä omaisuuden hallussapidosta. Sen perusteella vankiloiden järjestyssääntöihin on otettu määräykset siitä, että vankien haltuun ei anneta rikollisten järjestöjen ja ryhmien tunnuksella varustettuja esineitä. Tällainen säännös on myös Riihimäen vankilan järjestyssäännössä. Vankilan selvityksestä ilmenevät perusteet sille, miksi näiden tunnuskuviin katsotaan aiheuttavan vaaraa vankilan järjestykselle ja turvallisuudelle.

Kantelussa viitatussa korkeimman oikeuden ratkaisussa (KKO R 2009/491) otettiin kantaa Bandidos MC:n jäsenyyden tai sen yhteydessä toimimisen merkitykseen rangaistuksen koventamisperusteen soveltamisen näkökulmasta. Tuomioistuimen tehtävänä on ottaa kantaa kysymykseen järjestäytyneen rikollisryhmän jäsenyyteen rangaistuksen mahdollisena koventamisperusteena. Se, että tuomioistuin ei pidä jäsenyyttä rangaistuksen koventamisperusteena, ei estä rikosseuraamuslaitosta ja sen vankiloita arvioimasta itsenäisesti esimerkiksi niiden tunnuksella varustettujen esineiden haltuun antamisen aiheuttavaa vaaraa vankilan järjestykselle tai turvallisuudelle.

Riihimäen vankilassa on katsottu, että Bandidosin tunnuksella varustetun postikortin haltuun antamisen epääminen on perustunut vankeuslain omaisuuden hallussapidon epäämistä koskeviin säännöksiin. Vankeuslain 9 luvun omaisuuden hallussapitoa koskevien säännösten ja vankeuslain 12 luvun kirjeenvaihdon ja postilähetysten tarkastamista ja pidättämistä koskevien säännösten välinen rajanveto ja soveltamisala eivät ole kaikissa tilanteissa täysin yksiselitteiset ja selvät. Postikorttien osalta tämä koskee erityisesti rajanvetoa siinä, milloin niiden haltuun antamisen epäämisessä on kyse kirjeen tai postilähetyksen pidättämisestä ja milloin omaisuuden haltuun antamisen epäämistä koskevasta päätöksestä. Oikeusasiamiehen kansliassa onkin useissa ratkaisuissa otettu asiaan kantaa. Asialla on merkitystä muun muassa siinä, että mikäli kyse katsotaan olevan kirjeen pidättämisestä, vankilassa on lähtökohtaisesti aina tehtävä kirjeen pidättämistä koskeva päätös ja annettava siihen muutoksenhakuohjaus, mikäli korttia ei anneta vangille haltuun. Mikäli asiassa katsotaan olevan kyse omaisuuden hallussapitoa koskevasta asiasta, käytäntönä on ollut, että muutoksenhakukelpoinen päätös annetaan vangin pyynnöstä.

Vankeuslain kirjeen tai postilähetyksen pidättämistä koskevan säännöksen esitöiden (HE 263/2004 vp) perusteella vaikuttaa siltä, että pidättämisen peruste kohdistuu kirjeen tietosisältöön. Lain esitöissä todetaan muun muassa, että kirjeen lukemisen jälkeen on paremmat edellytykset arvioida pidättämisen edellytyksiä. Toisaalta säännöksen sanamuoto mahdollistaa laajemmankin tulkinnan. Sen mukaan pidättäminen voi kirjeen ja viestin lisäksi kohdistua myös muuhun postilähetykseen. Todettakoon, että vankeuslakia edeltäneessä rangaistusten täytäntöönpanoa koskevassa laissa (RTL) sekä kirjeen pidättämisestä että vangille lähetetyn omaisuuden haltuun antamisesta säädettiin samassa RTL:n 2 luvun 9 §:n 1 momentin säännöksessä.

Oikeusasiamies Jääskeläisen päätöksessä (21.12.2011, dnro 2853/4/10) on otettu kantaa asiaan vangille saapuvien imeytyskirjeiden osalta. Päätöksessä katsottiin, että vangille lähetetyn huumekoiran merkkiaan ja siten kiellettyjä aineita sisältäväksi epäillyn imeytyspostin käsittelyssä on kysymys postilähetysten pidättämisestä, mikäli sitä ei anneta vangille haltuun. Päätöksessä katsottiin myös, että pidättämisen peruste voi kohdistua niin lähetysten tietosisältöön tai sen sisältämään kiellettyyn esineeseen tai aineeseen. Länsi-Suomen rikosseuraamusalueen aluekeskus oli lausunnossaan tulkinnut säännöksiä samalla tavoin.

Apulaisoikeusasiamies Pajujan tekemässä päätöksessä (5.6.2017, 2033/2/15) katsottiin myös, että kyse on kirjeen pidättämisestä, kun huumeaineita sisältäväksi epäiltyä kirjettä ei toimiteta vangille. Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön lausunnossa säännöksiä oli tulkittu samalla tavoin. Molemmissa edellä mainituissa tapauksissa vanki sai itselleen kopio viestin tietosisällöstä.

Oikeusasiamies Jääskeläinen on päätöksessään (25.10.2011, 3136/4/09 ym.) ottanut kantaa siihen, kun vangin tilaamista asiakirjoista vankilassa peitettiin mustaamalla muiden henkilöiden henkilötunnukset. Päätöksessä katsottiin, että vankilan menettelyä on arvioitava kirjeen tai postilähetysten pidättämisestä koskevan säännöksen perusteella. Säännös ei erikseen mainitse, että pidättämisen kohteena voi olla vain osa kirjeestä tai lähetyksestä. Päätöksessä pidettiin silti selvänä, että kirjeen tai postilähetysten pidättäminen voi kohdistua paitsi kirjeeseen tai lähetykseen kokonaisuudessaan myös vain niiden siihen osaan, joka sisältää ja muodostaa laissa mainitun perusteen pidättämiselle.

Apulaisoikeusasiamies Jääskeläinen on päätöksessään (17.12.2009, 1706/4/09) ottanut kantaa kirjekuussa olleiden lapsen askartelemien isänpäiväkorttien haltuun antamiseen. Vankilan selvityksen mukaan korttia ei ollut mahdollista tarkastaa ilman sen hajottamista. Päätöksessä katsottiin, että vangille lähettyjen askarrettujen korttien haltuun antamisesta kieltäytymistä on mahdollista perustella omaisuuden hallussa pidon epäämisen tai postilähetysten pidättämisen perusteella. Päätöksessä todettiin myös, että on korttien haltuun antamisen epäämisen syynä kumpi tahansa edellä mainituista perusteista, niin molemmissa tapauksissa vangilla on muutoksenhakuoikeus päätöksestä. Kirjeenvaihdon ja postilähetysten tarkastamista koskevissa säännöksissä annetaan vankilalle laaja toimivalta kirjeiden ja postilähetysten sisällön tarkastamiseen. Säännöksissä ei kuitenkaan ole nimenomaisesti otettu kantaa ja huomioitu tapauksen kaltaista tilannetta, jossa askarrettua korttia ei voida tarkastaa ilman sen rikkomista. Päätöksessä, katsottiin, että koska käytävissä ei ole kyseisiä isänpäiväkortteja, ei ollut mahdollisuutta tarkemmin arvioida onko korteissa ollut kyse postilähetyksessä olleesta esineestä. Päätöksessä ei pidetty poissuljettuna sitä, että korttia voidaan pitää vankeuslain 9 luvun 1 §:n mukaisena esineenä.

Helsingin hallinto-oikeudessa on käsitelty edellä mainitun kaltaista tapausta, jossa oli kyse lapsen tekemän isänpäiväkorttiin liittyneen tekstiiliosan haltuun antamisen epäämisestä (16/0400/4). Vankilassa oli tapauksessa tehty kielteinen päätös omaisuuden hallussapitoa koskevien säännösten perusteella ja aluejohtaja oli hylännyt päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen. Päätöstä perusteltiin sillä, että esinettä ei voitu vankeuslain 9 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisesti ilman kohtuutonta vaivaa tai sitä vahingoittamatta tarkastaa.

Kantelun kohteena oleva postikortti eroaa edellä olevista tapauksista siinä, että sen tarkastaminen on helppoa, eikä siihen ole väitettykään imeytetyn kiellettyjä aineita. Postikortissa ei ole ollut myöskään sellaista kirjoitettua viestin tietosisältöä, joka mahdollistaisi sen pidättämisen. Postikortin haltuun antamisen epääminen on perustunut pelkästään siinä

olevaan Bandidos-tunnukseen. Riihimäen vankilassa postikorttia on käsitelty esineenä, joka on varustettu vankilassa kielletyllä tunnuksella. ESRA/Alken näkemyksen mukaan vankilan käytäntö käsitellä Bandidos-logolla varustetun postikortin haltuun antaminen omaisuuden hallussapitoa koskevana asiana ei voine pitää virheellisenä, vaikka toisaalta lausunnossa todettiin myös, että samalla on pidätetty postilähetys.

Käsitykseni mukaan postikortissa oleva kuva on osa viestiä ja sen tietosisältöä. Tämä puoltaisi postilähetyksen pidättämistä koskevien säännösten soveltamista silloin kun viestiä ei toimiteta kokonaisuudessaan vastaanottajalle. Tällöin vangille tulisi antaa asiassa pidätyspäätös sekä kopio kortista kielletyksi katsottava tunnus peitettynä. Kirjeen pidättämistä koskevien säännösten lähtökohtana on estää kirjeessä olevien viestien ja tietojen kulkeutuminen vastaanottajalle.

Tapauksessa ei kuitenkaan ole ollut kyse siitä, että vangille ei voitaisi esittää tietosisältöä kokonaisuudessaan, myös siinä olevaa kuvaa, vaan vankilan selvityksen mukaan saapuneet kortit, joita ei anneta vangeille haltuun, käydään näyttämässä vangeille asuinosaustolla ja vanki voi käydä niihin myöhemminkin vastaanotossa tutustumassa. Käsitykseni mukaan aluekeskuksen ja vankilan tulkintatapaa käsitellä tapausta omaisuuden hallussapitoasiana on siten mahdollinen, jos kantelija saa tiedon viestin sisällöstä kokonaisuudessaan ja hänelle annetaan kortista kopio ainoastaan kielletyksi katsottava tunnus peitettynä. Käsitykseni mukaan vangille tulisi antaa kortista kopio ilman nimenomaista pyyntöä sekä kertoa hänelle, miten menetellä, jos haluaa asiasta valituskelpoisen päätöksen.

Oikeusasiamies ei lähtökohtaisesti tutki sellaisia asioita, joista kantelijalla on muutoksenhakumahdollisuus. Kantelijalla on muutoksenhakuoikeus postikortin haltuun antamisen epäämistä, perustellaan kielteistä ratkaisua siten omaisuuden hallussapitoa tai postilähetyksen pidättämistä koskevilla säännöksillä. Viime kädessä siten hallintuomioistuimet ratkaisevat kysymyksen myös siitä, onko Bandidosin tunnuksella varustetun postikortin epäamisessä kyse omaisuuden hallussapitoa vai postilähetyksen pidättämistä koskevasta asiasta sekä myös kysymyksen siitä, onko vankilalla ollut riittävät perusteet postikortin haltuun antamisen epäämiseksi vai tuleeko postikortti antaa vangille haltuun.

Saadun selvityksen perusteella kantelija on oikeassa väittäessään, että kaikissa vankiloissa ei menetellä samalla tavoin Bandidos-tunnuksin varustettujen postikorttien haltuun antamisessa. Saadun selvityksen mukaan kyseiset postikortit annetaan haltuun ainakin Jokelan vankilassa, vaikka niitä ei vastoin kantelijan tietoa anneta haltuun Helsingin vankilassa. Kantelijan esittämä arvostelu on tältä kannalta ymmärrettävää. Se, että Bandidosin tunnuskuvalle varustettu postikortti annetaan vangille haltuun jossakin toisessa vankilassa ei kuitenkaan tarkoita sitä, että Riihimäen vankilassa meneteltäisiin säännösten vastaisesti, jos siellä ei asiassa menetellä samalla tavoin.

Oikeusasiamiehen kansliasta on ehdotettu Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikölle, että Rikosseuraamuslaitoksessa selvitettäisiin ja päivitetäisiin vankiloiden järjestyssääntöjen asianmukaisuus ja yhdenmukaisuus. Apulaisoikeusasiamies Pajujoja on lisäksi 28.6.2017 esittänyt Rikosseuraamuslaitokselle (EOAK/3005/2017), että Rikosseuraamuslaitoksessa keskitetyksi päivitetäisiin myös omaisuuden haltuun antamista koskevat määräykset ja ohjeet. Edellä todetun johdosta katson, että asia ei anna minulle aiheutta enempään.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.3 esittämäni käsityksen asianmukaisesta toimintatavasta evättäessä postikortin haltuun antaminen omaisuuden hallussapitosäännösten perusteella

Riihimäen vankilan tietoon. Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni Riihimäen vankilan johtajalle.

Lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni Etelä-Suomen rikosseuraamusalueen aluekeskukselle ja Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikölle. Keskushallintoyksikköä pyydän ilmoittamaan päätöksestäni myös muiden rikosseuraamusalueiden aluekeskuksille.